

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:52

av **Ola Johansson (C)**

med anledning av prop. 2015/16:193 Företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om hur regelbördan av de nya kraven kan minskas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att företag som omfattas av de utökade kraven, dvs. företag som har 250–500 anställda, bör få möjlighet till en förenklad redovisning av sitt hållbarhetsarbete, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i god tid innan den översyn som ska göras av direktivet 2018 bör presentera en konsekvensanalys av vad direktivets genomförande och de skärpta kraven inneburit både vad gäller uppnådda resultat i form av förstärkt hållbarhetsarbete och vad gäller ökad administration och kostnader för företagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen har lagt fram en proposition för att genomföra EU-direktivet om icke-finansiell och mångfaldsinformation. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 december 2016. Enligt regeringens förslag ska företag som uppfyller minst två av följande villkor omfattas: medelantalet anställda i företaget uppgår till mer än 250, företagets redovisade balansomslutning uppgår till mer än 175 miljoner kronor (20 miljoner euro) och företagets redovisade nettoomsättning uppgår till mer än 350 miljoner kronor (40 miljoner euro). Kraven innebär att dessa bolag i sin förvaltningsberättelse minst ska redovisa väsentlig information om miljörelaterade, sociala och personrelaterade frågor, respekt för mänskliga rättigheter samt bekämpning

av korruption och bestickning. På dessa områden ska förvaltningsberättelsen innehålla i) en beskrivning av företagets politik, ii) resultat och iii) riskrelaterade frågor.

Hållbarhetsarbete är viktigt för konkurrenskraft

En ökande medvetenhet bland företag, investerare och allmänhet om betydelsen av CSR (Corporate Social Responsibility) har lett till att de flesta större företag i Sverige bedriver ett hållbarhetsarbete. Utöver att det minskar eventuell negativ påverkan av företagets verksamhet stärker det företagets kvalitetsarbete, effektiviserar processer och minskar resursanvändning, samt stärker deras varumärke. Ett aktivt CSR-arbete är också en viktig faktor för att rekrytera medarbetare och för samarbeten med leverantörer och kunder. Sammanfattningsvis kan konstateras att hållbarhetsarbetet ger många fördelar och därmed stärker företagets konkurrenskraft.

Ett framgångsrikt hållbarhetsarbete bygger dock framför allt på ett långsiktigt engagemang hos ägare, ledning och medarbetare. Det är tveksamt hur effektivt det är och vilket mervärde det ger att genom lagstiftning skapa ett genuint och långsiktigt engagemang för hållbarhetsfrågor hos företag i Sverige eftersom företagen i allt väsentligt redan bedriver sådant arbete. Sett i ett europeiskt perspektiv kan dock en gemensam lagstiftning innebära att fler företag utvecklar sitt hållbarhetsarbete. Därför ställde sig Sverige under alliansregeringen bakom den kompromiss som Europeiska rådet och Europaparlamentet nådde i början av 2014.

Undvik goldplating

Propositionen innebär att EU-direktivet genomförs i Sverige, vilket är ett krav som följer av vårt medlemskap i EU. Dock föreslår regeringen att gränsen för de företag som ska omfattas av kravet på hållbarhetsredovisning ska vara 250 personer, dvs. man går längre än vad EU-direktivet kräver, vilket ofta benämns goldplating. Ursprungligen ville regeringen att än fler och mindre företag skulle omfattas. Ett tillkännagivande på initiativ av Alliansen i civilutskottet innebar att regeringen skulle definiera kategoriindelningen i fråga om de företag som skulle omfattas så att små företag uteslöts från regeringens förslag. Överimplementering och goldplating av EU-direktiv i Sverige är ett problem på flera områden som kan leda till att svenska företags konkurrenskraft försämras på den gemensamma marknaden.

Enligt propositionen berör förslaget ca 1 600 företag, där flertalet redan uppfyller kraven i direktivet. Kostnaden för att uppfylla de nya kraven uppskattas till mellan 40 000 kronor och upp till flera hundra tusen per år och företag. Regeringen kan dock inte, utöver mycket allmänna resonemang, visa på vilken konkret miljönytta eller vilka fördelar de skärpta kraven skulle innebära. Regeringen redovisar inte heller hur många företag som träffas av nya kraven, jämfört med det arbetet de bedriver i dag, eller vilka konsekvenser och kostnader det i så fall innebär.

Givet dessa osäkerheter är den överimplementering som regeringen föreslår till synes byggd på lösa antaganden snarare än en faktisk analys av konkreta för- och nackdelar med att skärpa kraven utöver vad EU-direktivet kräver.

Det som dock är tydligt är att ett antal företag kommer att drabbas av ytterligare administrativa bördor och i värsta fall rent regelkrångel. Ytterligare regler kan vara motiverat av miljö- eller andra hållbarhetsskäl men innebär också ökade kostnader och negativ påverkan på företags konkurrenskraft, vilket flera remissinstanser och myndigheter påpekar. Regelförenkling är en ständigt prioriterad fråga och bör vara en viktig aspekt i allt lagstiftningsarbete. Det är därför olyckligt att en sådan analys saknas i propositionen.

Regeringen bör därför snarast återkomma med förslag om hur regelbördan av de nya kraven kan minskas. De företag som omfattas av det utökade kraven, dvs. de som har mellan 250 och 500 anställda, bör få möjlighet till en förenklad redovisning av sitt hållbarhetsarbete. Regeringen bör också i god tid innan den översyn som ska göras av direktivet 2018 presentera en konsekvensanalys av vad de nya och skärpta reglerna inneburit både vad gäller uppnådda resultat i form av förstärkt hållbarhetsarbete och vad gäller ökad administration och kostnader för företagen.

Ola Johansson (C)